

ELBİSTAN RAM

EHBERLİK
RAŞTIRMA
ERKEZİ

EDİTÖR

Okan DOĞAN

HAZIRLAYANLAR

Çağlar KARA

Halis GÖZÜAÇIK

Ali Uğur TUNÇ

Tansel BOSTANCI

Gonca GÖZEL

Sevgi DURMUŞ

Ahmet DENİZ

Melek KELEŞ

TASARIM

Nurullah GEZEN

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ

ÖNSÖZ

Dili kullanabilmek ve konuşabilmek insan yetilerinden biridir. İzmek ve taklit etmek bu sürecin temelini oluşturmaktadır. Dili kullanabilmek doğuştan gelen bir yetenektir; ancak ortaya çıkarmak ve dili kullanabilmek için çevreye ihtiyaç vardır. Bu durum dil konuşma becerisi üzerinde genetik faktörlerin yanı sıra çevresel faktörlerin etkisini yadsınamayacak şekilde önemli kılmaktadır.

Elbistan Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) Özel Eğitim Bölümü çalışanları olarak günümüzün yaygın problemleri arasında görülen dil ve konuşma güçlüğüne dair anahatları ile bilmeniz gerektiğini düşündüğümüz ne varsa bu çalışmamızın içeriğinde sunmaya çalıştık. Bu kapsamda "Dil konuşma güçlüğü nedir, dil konuşma güçlüğü'nün nedenleri ve belirtileri nelerdir, eğitim öğretim süreci, tanılama ve değerlendirme, öğretim programı ve programlama, öğretimde kullanılan yöntem ve yaklaşımlar, dil konuşmaya yönelik aile ve öğretmene yönelik öneriler, dil konuşma ile ilgili kitap önerileri, başarı hikâyeleri, dil konuşma egzersizleri ve materyalleri" başlıklarına yer verilmiştir.

Yapılan bu çalışmanın dil konuşma gelişimine katkı sağlaması temennisiyle...

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
Önsöz.....	2
Dil Konuşma Güçlüğü nedir?.....	4
Konuşma Güçlüğü'nün Nedenleri Nelerdir?.....	4
Dil Konuşma Güçlüğü'nün Belirtileri.....	6
Eğitim Öğretim Süreci.....	6
Tanılama ve Değerlendirme.....	7
Öğretim Programı ve Programlama.....	8
Öğretimde Kullanılan Yöntem ve Yaklaşımlar.....	9
Dil Konuşmaya Yönelik Ailelere Öğretmenlere Öneriler.....	10
Dil Konuşma İle İlgili Kitap Önerileri.....	13
Başarı Hikayeleri.....	14
Dil Konuşma Egzersizleri.....	18
Dil Konuşma Materyalleri.....	20
Kaynakça.....	23

Dil ve Konuşma Güçlüğü Nedir?

“Konuşmanın akışında, ritminde, tizliğinde, vurgularında, ses birimlerinin çıkarılışında, eklemlenişinde, artikülasyonunda, anlamında bozukluk bulunmasına konuşma bozukluğu denir.

Konuşma Güçlüğü'nün Nedenleri Nelerdir?

Çocukla ilgili olan nedenler:

a-Zeka:

Konuşma oldukça karmaşık becerilerin belli bir düzen içinde oluşmasını gerektirir. Araştırmalar, zeka geriliğinin konuşma engelinin tek sebebi olarak gösterilemeyeceğini ortaya çıkarmıştır.

Zihin kabiliyeti ile dil kabiliyeti arasında olumlu bir ilişki olduğu genellikle kabul edilir. Konuşmayı kazanmadan önce işitme engelli çocuklardan zekaca üstün olanlar, konuşmayı normal ve zihinsel engelli olan işitme engellilere oranla daha erken, daha kolay ve daha iyi kazanabilmektedirler.

b-Sağlık:

Ağır ve uzun süren hastalıklar çocuğun her türlü gelişimini yavaşlatır, bazen durdurur. Başta gırtlak iltihabı (larenjit) olmak üzere boğazda yerleşmiş çeşitli mikrobik hastalıklar ve ses telleri

üzerinde oluşan yumrucuklar da sesin kısık ve boğuk çıkmasına yol açarak konuşmayı güçleştirir.

c-İşitme:

İşitme-konuşma arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Doğuştan işitme engellilerin, özel eğitime tabi tutulmazlarsa konuşmayı öğrenemedikleri bilinen bir gerçektir.

d-Sinir-kas sağlığı ve aralarındaki eşgüdüm:

Sinir ve konuşma engelli olduğu zaman çocuklarda konuşma geriliği de görülmektedir. Beyin felci ile engelli olan çocukların konuşma ve ses gelişimlerinde gerilik görülmektedir.

e-Konuşma organları:

Diş, dil, damak, boğaz ve ses bantları engelli olduğunda çocuk muhtemelen konuşma güçlüğü çekecektir.

Konuşmanın niteliğini etkileyen her türlü olağan dışı aksaklık konuşma akışının bozukluğudur.

f-Olgunlaşma:

Sinir, kas sağlığı ve aralarındaki eş güdümler normal olabilir. fakat motor gelişim yönünden belirli olgunluğa erişemedikçe çocuk konuşamaz. Çocuk çene ve dil kaslarına hakim olup, onları kullanacak düzeye erişmeden sesleri çıkaramaz.

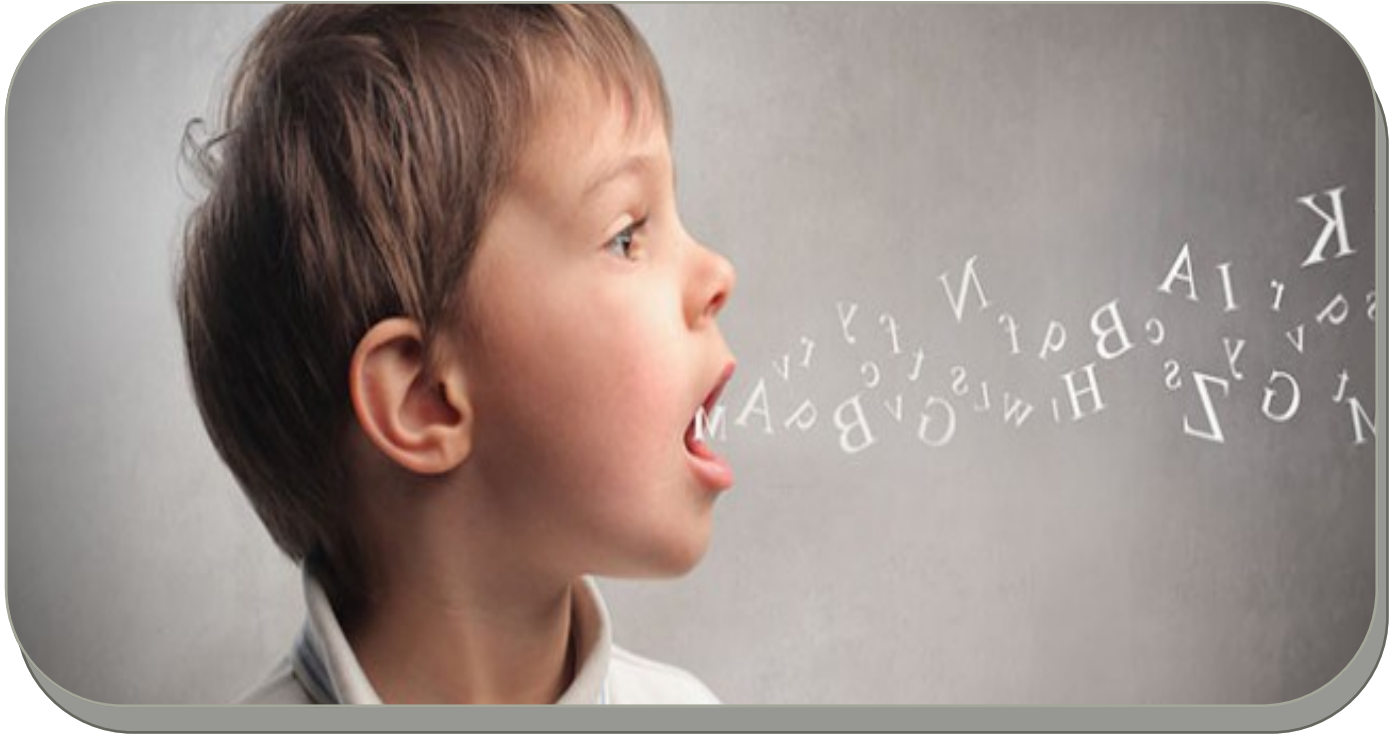
g-Cinsiyet:

Kızlarda kekemelik oranı daha azdır. Kızlarda konuşma gelişimi daha erken başlar,

daha iyi gelişir ve daha az konuşma engeli görülür.

h-Duygusal durum:

Korkunç kazalar, duygusal şok geçirenlerde konuşmanın kaybedildiği görülür. İlk çocukluk devresinde çocuğun karşılaştığı duygusal güçlükler onun konuşma gelişimini etkiler, geciktirebilir.

Çevresel nedenler:**a-Güdüleme, uyarım, teşvik:**

Çevresinden gelen teşvik sonucu çocuk konuşmaya yönelecektir. Konuşması için uyaranların zengin olması gerekir.

b-Konuşmayı öğretmek için kullanılan metot:

Konuşma eğitmeni denen uzmanların amacı çeşitli türden konuşma bozuklukları ya da sorunları olan insanlara yardımcı olmaktır.

Küçük bir çocuğa da konuşmayı öğretmek için seçilen metot, konuşmaya teşvik edici olmalı ve dilin doğru kullanılarak konuşmada iyi bir model olunmalıdır.

c-Diğer çevresel nedenler:

Yapılan araştırmalar sosyo-ekonomik düzeyi yüksek çocukların; sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan çocuklardan daha fazla kelime hazinesine sahip olduklarını ve konuşmaya daha erken başladıklarını

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ BELİRTİLERİ

Çocuk ana dilinin bağımsız veya bileşik sesleri doğru ve anlaşılır şekilde çıkaramıyorsa ve çıkardığı sesler aynı yaş grubundaki çocukların çıkarması gereken seslerden farklılık gösteriyorsa, eğer artikülasyon bozukluğu çocuğun konuşmasını anlaşılmaz hale sokuyorsa ve konuşma etrafın dikkatini yoğun olarak çekiyorsa, belirti olarak da değerlendirilebilecek dört şekilde görülebilir:

Atlamalar:

Atlama yanlışlarında sözcüklerin yalnız bir kısmı söylenir. Örnek : hayvan -ayvan ,rehberlik -reberlik ,saat -sat ,araba -arba

Yerine Koyma:

Sözcüğün başı ,ortası veya sonundaki bir sesin yerine başka bir ses kullanılır. Örnek : Arı -ayı ,kitap-kıpat , davul-dayul

Eklemeler:

sözcüklerdeki fazla sesleri içerir. Örnek : Aşağı-aşşağı ,atmış-altmış ,eşek -eşşek, pencere -penicere ,saat- sahat ,

Çarpıtmalar:

Sesler tam doğru olmamakla birlikte gerçeğine yakındır. Ses, konuşma dilinde olmayan yeni bir ses olarak çıkarılır. Örnek : kara-göz -kaxgöz ,ekmek -emm

EĞİTİM ÖĞRETİM SÜRECİ

Dil ve konuşma güçlüğü olan çocuklarda öncelikle bozukluğun türü ve derecesi bir uzman tarafından belirlenmelidir. Aile ve öğretmen, uzmanla işbirliği içinde olmalıdır. Bozukluğun nedeni belirlenmişse bu neden ortadan kaldırılmalı ya da mümkün olan en az düzeye indirilmelidir. Neden tıbbi bir sorundan kaynaklanıyorsa tıbbi müdahalenin yapılması sağlanmalıdır. İşitme kaybından kaynaklanan dil ve konuşma bozukluklarında KBB (Kulak Burun, Boğaz) uzmanından yardım alınmalı ve işitme cihazı kullanılmalıdır.

Eğitime geçmeden önceki bir diğer önemli nokta ise çocuğun probleminin farkına var-dırılmasıdır. Dil ve konuşma bozukluğu olan çocukların bazıları, uzmanların uygun görmesi haline, engelinin türü ve derecesine göre normal çocukların eğitim aldığı kurumlarda eğitimlerine devam edebilirler. Bazıları konuşma terapisinin yanında normal okullardaki eğitimine de devam edebilirken daha ağır derecede dil ve konuşma problemi olan çocuklar sadece özel eğitim kurumlarında konuşma terapisti ağırlıklı bir eğitim almaktadırlar.

Tanılama ve Değerlendirme

Dil ve Konuşma Güçlüğü tanılama sürecinde okul-aile ve ram işbirliği içerisinde bulunması gerekmektedir. Öncelikli olarak okulunda ki sınıf ğretmeni tarafından dil ve konuşma güçlüğü belirtileri gözlemlediği ve birey için okul rehberlik servisi ile görüşüp aileye bilgilendirme yaparak aileyi ilgili hastanelere yönlendirmesi gerekmektedir. Eğer dil ve konuşma güçlüğü varsa bunun tanı koyma süreci hastanelerde yapılmaktadır. Hastaneden raporlaştırma işlemi yapıl-

dıktan sonra eğitsel tanı-lama için rehberlik araştırma merkezlerine müracaat ederek randevu alınır.

Rehberlik araştırma merkezlerine eğitsel tanılama için gerekli evraklar:

-Sağlık raporu

-Kayıtlı olduğu okuldan eğitsel değerlendirme veya bireysel gelişim formu

-4 adet fotoğraf

-Öğrenci kimlik fotokopisi

Rehberlik araştırma merkezinde eğitsel tanılama sürecinde çocuğun performansı alınarak bu doğrultuda okul tedbir işlemi ve dil ve konuşma güçlüğü destek eğitim program planı yapılır. Eğitsel tanılaması yapılmış dil ve konuşma güçlüğü olan öğrenciler için okul bep birimi tarafından bireyin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda bir program hazırlanarak destek eğitim odasından da faydalanması sağlanır.

Dil konuşma güçlüğü öğrencileri olan sınıf öğretmeni tarafından da öğrenci için sınıf içi ortam düzenlemeleri yapması beklenir. Eğitsel tanılamada veli başvurusu dahilinde özel eğitim değerlendirme kurulunun uygun görmesi durumunda destek eğitim programı uygun görülen bireyler ayda 8 saat bireysel ve 4 saate kadar grup eğitimi alabilirler.

Öğretim Programı ve Programlama

Dil ve konuşma güçlüğü olan çocuklar için hazırlanacak olan program ve plan çocuk merkezli olmalı ve onun tüm gelişim alanlarını desteklemeye yönelik olmalıdır.

Dil ve konuşma güçlüğü olan çocuğa yönelik planlanan eğitim etkinlikleri uygulanırken basitten karmaşığa, somuttan soyuta, yakından uzağa şeklinde bir yol izlenmelidir.

Eğitime öğrencinin başarılı olduğu, en iyi bildiği noktalardan başlanmalıdır ki kendine güveni artıp motive olsun. Bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak sınıfın seviyesi sürekli kontrol edilmelidir. Hedefler ve hedef davranışlar öğrencinin düzeyine göre belirlenmeli, uygun araç, gereç ve tekniklerle desteklenmelidir.

Dil ve konuşma güçlüğü olan çocuklar için hazırlanacak olan program ve plan çocuk merkezli olmalı ve onun tüm gelişim alanlarını desteklemeye yönelik olmalıdır. Ailenin katılımını ve diğer personelin desteğini içermelidir. Değerlendirme yapılırken öğrenci, sınıftaki diğer öğrencilere göre değil; kendi içinde değerlendirilmeli, gösterdiği gelişme ya da gerilemeler göz önüne alınmalıdır. Uygulama öncesinde ve sonrasında sonuçlar hakkında aile bilgilendirilmelidir.

Okulda ve sınıfta düzenlenecek olan sosyal ve kültürel etkinliklere yetenekleri ve performansı ölçüsünde katılmalarına, sorumluluk almalarına özen gösterilmelidir. Bu öğrenciler sınıf mevcudu en az olan sınıflara yerleştirilmeli, öğretmenin konuşmasını en iyi duyabileceği ve öğretmeni en iyi görebileceği yere oturması sağlanmalıdır.

Öğretimde Kullanılan Yöntem ve Yaklaşımlar

Dil ve konuşma güçlüğü çeken çocukların eğitimlerinde kullanılan farklı yaklaşımlar vardır. Bunlardan bazıları; Sağaltıcı yaklaşım, Doğal Yaklaşım ve Bütüncül Yaklaşımdır.

Sağaltıcı Yaklaşım:

Bu yaklaşımdaki amaç, iletişim kurabilmesi için çocuğa uygun dil biçimlerini, doğru yapıları ve söz dizimini öğretmektir.

Doğal Yaklaşım:

Sağaltıcı yaklaşımın sınırlıklarına karşı alternatif olarak geliştirilmiş bir yaklaşımdır. Dil ve iletişim becerilerinin öğretilmesi, doğal çevrenin iletişimi cesaretlendirmesi ve çocukla iletişime girecek kişilerin iletişimi kolaylaştırmaları gerekmektedir. Bunları sağlayan yaklaşıma doğal yaklaşım denir.

Bütüncül Yaklaşım:

Bu yaklaşımın dayandığı ilke, bilginin en iyi öğretiminin bütün, anlamlı ve kişiyle ilgili olarak sunulmasıdır. Çocuklar dili parça parça değil, doğrudan dil bakımından zengin bir çevre içinde ve bir bütün olarak öğrenirler. Dil, kişinin sosyal ve kültürel yaşantısından etkilenir ve bunlara bağlı olarak gelişir.

ÇOCUKTA KONUŞMA GELİŞİMİNE YÖNELİK AİLELERE ÖNERİLER

İlk cümlelerinizi emirli kurdurtursanız kolay başarsınız. Çocuğun dilinin gelişmesi için daha uzun süre dinlemesi gerektiğini unutmayıp hikayeler anlatmaya devam etmelisiniz.

Konuşmayla ilgili çocukta yapılacak ilk şey :

1. Konuşma gereksinimi yaratmaktır. Bunun için resimli kitaplar size yardımcı olabileceği gibi gereksinimlerini söylemedikçe karşılamamakta gerekir. Çocuk söylemeden istediğini elde etmemelidir.
2. Mümkünse öğreteceğiniz eşyayı gösterin örneğin; elma sözcüğünü öğretirken önce elmanın kendisini sonra resmini ve şeklini göstererek öğretin.

3. Bir iş yaparken ona da yardım ettirin ve sürekli konuşun
4. Konuşmasına yardımcı olmak için özel bir saat ayırın ve konuşmaya hazırlık çalışmaları yaptırın. Bu hazırlık çalışmaları dil, dudak jimnastiği ve nefes jimnastikleri olarak 2'ye ayrılır. Konuşma engelinin birkaç nedeni olabileceği gibi çoğunda motor koordinasyon güçlüğü görülür. (Yani dil damak, dudak gibi konuşma organlarını kontrol edememe hali)

Dudak dil jimnastikleri olarak şunları yaptırabilirsiniz::

1. Ağızını açtınp dili aşağı yukarı sağa sola hareket ettiriniz.
2. Dudak üstlerine tatlı bir şey sürüp yalatabilirsiniz.
3. Küçük bir tabaktan dil ile kedi gibi su içirebilirsiniz.
4. Sakız çiğnettirebilirsiniz.

Nefes jimnastikleri olarak şunları yaptırabilirsiniz.

1. Kamışla su üfleme, mum söndürme gibi egzersizler yaptırabilirsiniz.
2. Konuşma ve dil eğitimine erken başlayarak konuşma bozukluğu önlenabilir. Onunla konuşurken dudaklarınızın hareketlerini hissettirin, bazı şeyleri melodiyle öğretin, sizi taklit etsin ve doğru söylediği şeyler için ödül vermeyi unutmayın.

Öğretmene Öneriler:

Konuşma öğrenilen bir beceridir ve konuşma konuştuğça gelişen ve pekiştirilen bir beceridir. Öğretmen sınıfta konuşmasıyla iyi bir model olmalıdır. Çocuğa konuşmanın kendi dilek ve duygularını ifade etmeye yarayan bir iletişim aracı olduğu hissettirilmelidir. Çocuk konuşmaya istekli hale getirilmelidir. Düzgün konuştuğunda bunun öğretmeni tarafından fark edilip takdir edildiğini ve her zaman edileceğini bilmelidir. Sınıf içerisinde grup önünde o veya arkadaşları konuşmalarından dolayı sert bir şekilde eleştirilmemelidir. Bu çocukta konuşmaya karşı tepki yaratabilir, korku geliştirmesine neden olabilir. Çocuk konuşurken ilgiyle ve sabırla dinlenmelidir. Nasıl konuştuğuna

değil ne anlatmak istediğine yoğunlaşılmalı ve anlaşıldığı hissettirilmelidir. Sosyal uyumu ve kendine olan güveninin gelişimi için ilgi, yetenek ve becerileri doğrultusunda kaldırabileceği sorumluluklar verilmelidir. Çocuğun sınıf içinde alay konusu olmaması yada rencide edilmemesi için diğer öğrencilerle uygun bir sırada konuşulmalı ve sınıf içinde ki davranışlarla olumlu örnek olunmalıdır. Ders esnasında söz hakkı öncelikli verilmeli ve beklerken yaşayacağı gerginlik azaltılmalıdır.

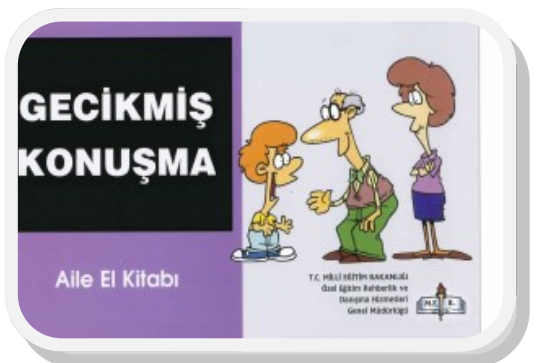
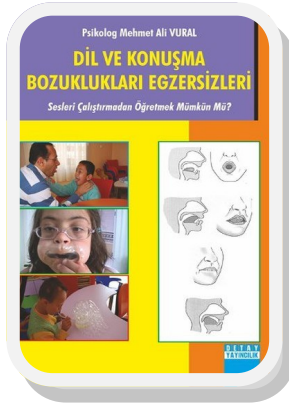
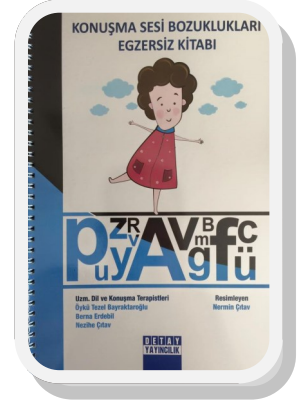
GENEL ÖNERİLER

1. Çocuğa sevgi ve huzur dolu bir aile ortamı hazırlamak
2. Çocuk ile ilgilenmek ve sevildiğini hissettirmek
3. Çocuğun bedensel ihtiyaçlarına (yemek , uyku , koruma vb) cevap vermek
4. Çocuk ile yaşı ne olursa olsun sık sık konuşmaya çalışmak
5. Yaşına uygun bir şekilde onun ile oyun oynamak
6. Çocuk ile birlikte vakit geçirmek
7. Onun dengeli ve çeşitli beslenmesini sağlamak
8. Onun kendi haline kalmasına izin vermemek
9. Mümkün olduğunca yaşlıları ile birlikte oyun oynamasını sağlamak
10. İnsanlar arasında sık sık buldurmak
11. Ona hikaye masal anlatmak , ninni söylemek
12. Onun size gönderdiği konuşma ve ses mesajlarına cevap vermek
13. Bir nesneyi eline aldığı anda onun ile ilgili ona bir şeyler anlatmak (çocuk 3- 4 aylık bir bebek olsa bile)
14. TV karşısında çok uzun süre kalmasını engellemek (0-4 yaş
15. Onun ile konuşurken ses tonunu iyi ayarlamak
16. Onun işaret ile gösterdiği istekleri onunla konuşarak yönlendirmek, anlatmasını sağlamak (yaşına uygun olarak)
17. Onun fikirlerine değer vermek onun ile sık sık dertleşmek (yaşına uygun olarak)
18. Onun kendine güvenini artırmak (bakınız özgüveni artırma yolları)
19. Onun sık sık sosyal ortamlarda bulunmasını sağlamak
20. Kalabalık içinde onun konuşmasını teşvik etmek
21. Onun yaşına uygun bir eğitim almasını sağlamak
22. Günlük belli bir zaman ayırarak onun ile resimler üzerinde bol bol konuşmak
23. Ondan yaşına uygun olarak hikaye , masal anlatmasını istemek
24. Konuşma zorlukları gördüğünüzde onun dikkatini konuşma zorlukları üzerine çekmemek

O konuştuğunda

onu cesaretlendirin,
teşvik edin!

DİL KONUŞMA İLE İLGİLİ KİTAP ÖNERİLERİ

BAŞARI ÖYKÜLERİ

Tarihte Dil Konuşma Bozukluğu Olup Başarıları ile Konuşulan Ünlüler

Dil konuşma bozukluğu olan 'KEKEMELİK'.Tarih sahnesinde önemli izler bırakmış meşhur ünlü kekemelerden bazıları şunlardır:

AESOP: Ezop masallarını bir çoğunuz okumuşsunuzdur. İşte bu masalların sahibi Yunanlı Aesoptur (Ezop).Aesop dil konuşma bozukluğu olan bir yazardır. Aradan binlerce yıl geçmesine rağmen Ezop masallarını hala zevkle okuyoruz.

DEMOSTHENES: Ağır bir kekemedir. Romalı Çiçero'dan önce yaşamıştır. Çok değişik konuşma egzersizleri yapmıştır. Sonunda kekemeliği yenerek devletin resmi elçisi olarak birçok kralla görüşmeler yapmıştır. Büyük İskender'in babası 2. Filip'in danışmanlığını yapmıştır.

ROMALI ÇİÇERO: Romalı Çiçero büyük hatipti. Ama çocukluğunda aşırı bir kekemeliği vardı. Roma yakınlarındaki Ostia'da deniz sahiline giderdi. Ağzına çakıl taşlarını doldururdu. Dalgaların sesini bastırıcasına bağıra bağıra konuşmaya çalışırdı. 21 yaşına geldiğinde Roma'nın en güzel konuşan hatiplerinden biri olmuştu.

ISAAC NEWTON: Newton yer çekim kanununu bulan adamdır. Öylede olsa kekemedir. Isaac Newton halkın kendisinin kekeme olduğunu bilmemesi için konuşma yaptığı parlamentonun pencerelerinin kapalı olmasını istiyordu.

CHARLES CANON KINGSLEY: İngilizdi. Kekemeydi ama çok farklı bir insandı. Bu adam kekeme olmasına rağmen 19. asrın hatibiydi. Aynı zamanda yazardı. Kekeme olmasına rağmen İngiltere kraliçesi Victoria'ya hitabet, güzel konuşma dersleri veriyordu. Kendine göre kemelik tedavisi vardı. Bu konuda sığır eti yemeyi ve bira içmeyi tavsiye ediyordu.

COTTON MATHER: Pürütenlerin lideridir. Yazardır. Amerika'da Salem bölgesinin savcısıdır. Amerika'da ilk kitabını kekemelik üzerine yazmıştır. Cotton Mather kendisi kekeme olduğu için kendine özgü bir çok tedavi yöntemi geliştirmiştir. Mesela kelimeleri uzatarak ve yayarak konuşuyordu. Yada kelimeleri şarkı söyler gibi kullanıyordu.

LEVIS CARROLL: "Alice Harikalar Diyarında" kitabının yazarıdır. En büyük hedefi vaiz olmaktır. Ancak kekeme olduğu için vaiz olamamıştır. Oda bunun üzerine yazarlığa soyunmuştur

MARILYN MONROE: Sinema tarihine sarışın yıldız olarak geçmiştir. Kendi alanında bir ekoldür. Ne kadar güzel olursa olsun sonuçta bir kekemeydi. Filmlerde rol almadan önce psikolojik destek almıştır. Monroe'un fısıltı şeklinde konuşma biçimi vardı. Konuşurken mimiklerini, ağız hareketlerini abartılı bir biçimde kullanırdı. Bundan dolayı kekemeliğini belli etmemiştir.

SİR WINSTON CHURCHİLL: 1. Dünya Savaşı'nın önemli isimlerinden birisidir. İngiltere başbakanlarındandır. Sir Winston Churchill kekemeydi. Kekeme olduğunun belli olması için sürekli ağızına puro alırdı. Ağızında puro ile konuşurken kekemeliğini gizlemeye çalışırdı. Winston Churchill yapacağı konuşmaları önceden hazırlardı. Tek başına konuşma ve anlatma egzersizleri yapardı. Ses tonunu ayarlamaya çalışırdı.

Türkiye'de ise epey kekeme ünlü var. Eskilerden spiker Halit Kıvanç önceden kekemedir. Yine Atatürk'ün önünde şarkı söyleyen sanat müziğinin duayen ismi Müzeyyen Senar önceden kekemeymiş. Türkücü Hüseyin Turan kekemedir. Yine günümüz sunucularından İkbâl Gürpınar çocukluğunda kekemelik yaşamış ünlülerdendir. Yeşil sahaların yıldız ismi Hamit Altıntop da kekemedir.

BAŞARI ÖYKÜLERİ

Stephen Hawking Başarı Öyküsü

Siz onu en çok yazar yanı ile tanıdınız. **Fizikçi**, evrenbilimci, astronom ve teorisyen olduğunu belki de şu anda öğrendiniz. Bu yazıda Stephen Hawking başarı öyküsü ile bambaşka bir dünyaya gideceğiz. İngiltere’de 1942 yılında dünyaya gelen ünlü yazar eğitim döneminde hareketli bir öğrenci olarak bilinirdi. Hayatında ise ilk başarısını Oxford üniversitesi Fizik bölümünü birincilik ile bitirerek kazandı.

Ardından geçirdiği ağır hastalık sinir hücrelerini zedeleyerek konuşma aksanında bozukluk ve yutma konusunda çektiği zorlukları meydana getirdi. Hastalığın ilerleyerek ellerine ve daha sonrasında tüm vücuduna kadar yayılarak beyni dışında hiçbir organının işlevini tam olarak yerine getirememesine neden oldu. Bu tip hastaların aksine hayata 4 elle sarılan **Hawking** çevresindekileri, sevdiklerini ve doktorları yanıltmayı başardı.

Evlilik kervanına girmeye kararlı olan Hawking sevdiği kadın ile evlenerek hayata yeni bir soluk getirmeyi başardı. Bir dönüm noktası olarak gördüğü hayatının bu bölümünde eşinin desteği ile öncelikle yüksek lisansını ve ardından doktorasını tamamlayarak bir profesör olmayı başardı. Ruh hali olarak büyük bir çöküntü yaşasa da genellikle klasik müzik ve bilim kurgu kitaplarına adeta bağımlı biriydi. 1978 yılında hayatının ikinci büyük başarısını gerçekleştirerek teorik fizik alanında en değerli ödül olarak bilinen **Albert Einstein** ödülünü almayı başardı. O artık dünyaca ünlü bir profesördü. 1982 yılına kadar aldığı ödüllerin ardı arkası kesilmeyen Hawking küresel ısınma teorisini de ilk olarak kendisi iddia etmişti.

Dil Konuşma Bozukluğu Olan Alper Akbal'ın Başarı Hikayesi

İşte Modern Çiçero!.. Çiçero, ağzına çakıl taşı koyup, denize karşı yüksek sesle konuşarak kekemeliği yenmiş. Aynı yöntemi kullanarak **Alper Akbal** adlı genç de başarılı olmuştur. Alper Akbal 3 yaşında bir kediden korkarak kekeme oldu. Hitabet ustası Çiçero'nun hayatını okudu. Filozofun hastalığı yenmek için uyguladığı metotla sorununu çözdü. Alper Akbal (28), 3 yaşındayken aniden önüne çıkan bir kediden korkup kekeme olmuş, sonra da hayatı kâbusa dönmüş. Okuduğu Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ni, sunum yapmakta yaşadığı zorluklar nedeniyle tam 8 yılda tamamlayabilmiş. Sorununun, bundan iki bin yıl önce Roma'da yaşayan, eserleri ve hitabetiyle felsefe tarihine damga vuran filozof Çiçero'dan farkı olmadığını, tavsiye üzerine Çiçero'yu keşfedip okumaya başlayınca anlayan ve filozofun kullandığı yöntemlerle kekemeliği yenen Akbal, yaşadığı 27 sıkıntı ve stres dolu yılın ardından, kendisini şimdi 'yeniden doğmuş gibi' hissediyor. Çocukluğunda kekeme olan Çiçero'nun hayatını ve yaşadıklarını okuyarak hastalığını yenen Akbal, günlerce Çiçero gibi ağzına çakıl taşı koyup, denize karşı yüksek sesle konuşmuş. Kekemeliği yenip dünyanın en ünlü hatiplerinden biri olmayı başaran Çiçero'nun yaşadıklarını ve konuşmak için verdiği mücadeleyi kendine örnek almış.

NEFES ÇALIŞMASI YAPTI

Çiçero'nun kekemeliği yenmek için gördüğünü, tıpkı Çiçero'nun yaptığı gibi deniz kenarına giderek, topladığı çakıl taşlarını ağzıyla saatlerce denize fırlattığını, bu sayede ağız kaslarını güçlendirdiğini anlatıyor. Akbal, "Tavsiye üzerine Çiçero'yu okumaya başlayıp, yaptıklarını hayatımda uygulamaya çalıştım. Ciddi anlamda ilerleme sağladım. Geçtiğimiz yıl Dünya Konuşma Merkezi'ne gelerek yıllarca beni toplumdan tecrit eden kekemeliği 1 ayda yüzde yüz yenerek, yeniden toplumsal hayata adepte oldum. Bilgisayar destekli programlar, nefes çalışmaları sayesinde konuşmayı duraksamadan çözdüm. Şimdi adeta ikinci baharımı yaşıyorum" diye konuşuyor. Yalnızca üniversite değil, ortaokul ve lise yıllarında da kekemeliğin kendisinde büyük sıkıntı yarattığına dikkat çeken Akbal gideceği yeri anlamayan taksi şoförünün cep telefonuna mesaj yazarak adres verdiği günleri unutmuyor. Akbal, "Kaybettiğim yılların acısını çıkarmaya başladım. Artık güzel konuşuyorum" dedi.

DİL KONUŞMA EGZERSİZLERİ

DİL HAREKETLERİ:

Dili dışarı çıkarmak
 Dili dudakların sağına soluna
 değdirmek
 Dili dışarı içeri çekmek
 Dili buruna doğru sokmak
 Dili çeneye doğru çıkarmak
 Dilin ucunu alt-üst dişlerle ısırma
 Dil ile dudakları yalama.
 (yuvarlayarak)
 Dili üst ön dişlere değdirme
 Dili şıklatma (dil ile üst damağa
 vurup alt damağa çekerek ses
 çıkarma)
 Dil ucunu üst dişlerden en aşığı-
 daki ve en soldakine değdirme
 Dil ucunu alt dişlerden en sağda-
 ki ve en soldaki üzerine değdir-
 me
 Dili ağız içinde (u) biçiminde kıvrı-
 ma (yanlarda)
 Dil ile dudakları ıslatma

DUDAK HAREKETLERİ

Dudakları yanlara doğru (alt-
 üst) çekerek dişleri bitişik vazı-
 yette gösterme
 Üst dişleri gösterme
 Alt dişleri gösterme
 Üst dudağı ısırma
 Alt dudağı ısırma
 İki dudağı da ağız içine almak
 Alt dudağı dışa döndürmek
 U sesi çıkarır gibi dudakları
 öne uzatmak
 Dudakları birbiriyle içe doğru
 sıkıştırmak
 Kalemli dudakları arasında tut-
 mak
 Ruju dağıttığımız gibi iki duda-
 ęı birbirine sürtme değdirme

YANAK HAREKETLERİ

İki yanağı aynı anda şişirme
 Sağ yanağı şişirme
 Sol yanağı şişirme
 Soldan sağa sağdan sola sürekli
 yanak şişirme
 İki yanağı dişler arasına çekme
 Dil ile sağ yanağı şişirme
 Dil ile sol yanağı şişirme

MİMİKLER

Hayret
 Gülmek
 Kızmak
 Ciddi
 Korku
 Üzüntü
 Uyku
 Ağlamak
 Evet
 Hayır

NEFES ALMA

- Ağızda üfleme (dudaklar kapalı durumda)
- Burundan nefes alıp burundan verme
- Burundan nefes alıp ağızdan verme
- Ağızdan nefes alıp burundan verme
- Kamış(pipet) ile hava çekme
- Burundan iki defa nefes alıp, iki defa verme
- Ağızdan iki defa nefes alıp iki defa ağızdan verme
- Kağıt, pamuk, pinpon topu vb. bol nefes ile nesneyi üfleme (yakın-uzak mesafe)
- Nefesli müzik aleti çalma
- Balon şişirme
- Isık çalma
- Burun çekmek
- Öksürmek
- Horlama
- Esnemek
- İç çekmek

ÇENE HAREKETLERİ

- Ağız (çeneler gergin) açmak-kapatmak
- Alt çeneyi (ağız açık) sağa sola hareket ettirmek
- Alt çeneyi (ağız kapalı) sağa sola hareket ettirmek
- Soldan sağa sağdan sola sürekli yanakları şişirme
- İki yanağını dişler arasına çekmek
- Dil ile sağ yanağı şişirme
- Dil ile sol yanağı şişirme

BURUN HAREKETLERİ

- Burunu buruşturarak yukarı çekmek
- Burun deliklerini açmak

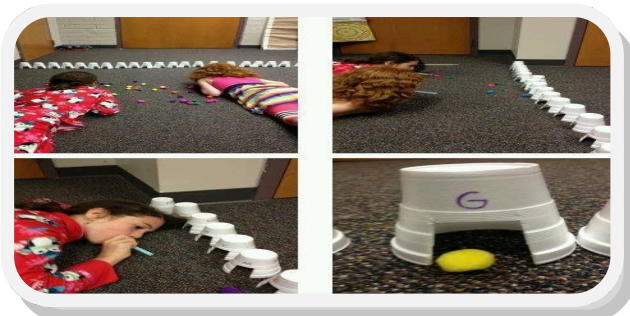
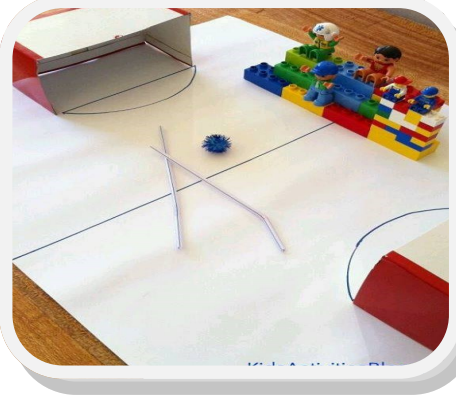
GIRTLAK HAREKETLERİ

- Tükürerek yutkunma
- Su yutma
- Gargara yapma
- Gırtlaktan öksürme (ses ayarlama)

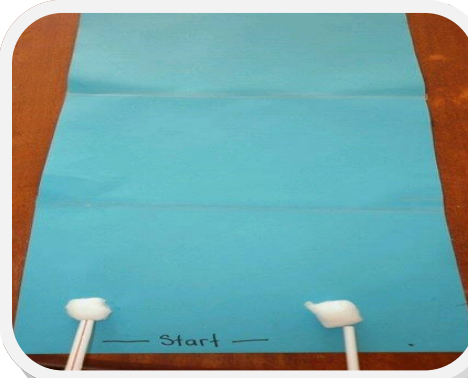

DİL KONUŞMA MATERYALLERİ

DİL KONUŞMA MATERYALLERİ

KAYNAKÇA

- ⇒ Son umut.com
- ⇒ <http://www.on5yirmi5.com>
- ⇒ Çocuk ve dil
- ⇒ Alfa psikoloji
- ⇒ işte sözlük.com
- ⇒ EGE Pınar, Figen TURAN, **Dil Sorunu Olan Çocuklar İçin Bütüncül Dil Yaklaşımı**, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, Ankara Üniversitesi Basımevi, 2003, Cilt 4, Sayı 1
- ⇒ KARACAN Elvan, **Bebeklerde ve Çocuklarda Dil Gelişimi**, Klinik Psikiyatri Dergisi, 2000
- ⇒ ÖZSOY Yahya, Mehmet ÖZYÜREK, Süleyman ERİPEK, **Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Özel Eğitime** Giriş, Karatepe Yayınları, Ankara 1998
- ⇒ TURAN Ayşegül, **Sevgi Dili Konuşan Çocuklar**, Sistem Yayıncılık, 2000
- ⇒ T.C.Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, **Özel Eğitim Hizmetleri Tanıtım El Kitabı**, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi, Ankara, 2006

<http://elbistanram.meb.k12.tr>

Tel: 0344 412 02 27

Köprübaşı Mah. Ceyhan Cami sk. No:23 Kat:1/2

ELBİSTAN/KAHRAMANMARAŞ